

Setomaa Noorteleht

Tsibihärbläste "Ijälahkja"

Kolmandal märtsil toimus Obinit-sa Seto Seltsimajas Tsibihärbläste uue plaadi "Ijälahkja" esitlus.

Kohale olid tulnud sõbrad nii lähedalt kui kaugelt: Värskast, Tartust, Tallinnast. Öhtu algas hobusesõiduga küla vahel. Käisime Liidi-tädi kui koori asutaja ukse taga laulmas, kuna ta ütles, et ta ise kohale tulla ei saa.

Laulsime ka Taarka kuju juures. Peale seda koguneti seltsimajja, kus toimus plaadi esitlus. Alustuseks laulsime paar laulu, tänasime toetajaid (Setomaa Kultuuriprogramm) ning jagasime plaate.

Plaadi lindistamine toimus juulis, kuid plaadi täielik valmine lükkus edasi mitmete asjaolude tõttu. Plaadil on kirma-

selaulud, mis pidid algselt olema ka kirmaste järjekorras, aga juhtus teisiti. Teksti tõlki inglise keelde Helen Alumäe. Sellel plaadil laulavad Eleri Unga, Maarja Hörn, Rieka Hörn, Semmo Hörn, Riin Tammiste, Ainiki Pisukova, Svetlana Pisukova, Triin Talupoeg, Kärt Blum, Merlin Löiv, Meel Valk, Toomas Valk ja Keidy Lillmaa. Öhtu jätkus maaselitsapeoga. Kuna oli paastueelne nädal, võisime veel laulda ja tantsida. Tantsida saime koguni nelja pillimehe järgi, nendeks olid Toomas Valk, Meel Valk, Siim Sarv ja Ain Raal.

Peo lõpetasime Maria Kala eestvõtmisel Helbi hümniaga.

RIIN TAMMISTE
AINIKI PISUKOVA

Tsibihärbläsed oma plaadi esitlusel maslenitsa aegu Obinit-sa Seto Seltsimajas.

Krää

Krää sündü tahtmisest tetä esieränis vanahüü perimusmuusikaansambli, määnest Eestih viil olö-ös. Krää asutiva ju kümme aastat regilauluansambli Väike Hellero laulnu noorö, kiä olli' ju-

hendaja Orasö Janika käe all opnu jo maast madalast kõgö vanömbat teedä olövat helü ajamise ja laulu-jakkamise kunsti.

Kokko märgiti panda vanömb laul ja vanömba ni vahtsömba

Krää - ansambli laulva ja mängvä: Toomas Valk, timä naanö Meel Valk ja sösar Kati Valk, Leanne Barbo, Hedvig Priimägi, Kärt Blum, Maali Kahusk ja Marju Varblane. Siinse pildi pääl omma (kuralt hüvä poolö): Meel Valk, Hedvig Priimägi ja Maali Kahusk.

2x I. Vananurme fotot

rahvapilli (kannöl, hiiukannöl, topill, parmupill, kiigapill, gromka, lõöts, kitra, jorrökitra, trummi).

Pruuvö alostamise märgis sai 2004 aastal kutsö Pölva folkfestilö. Säält sai punt patrooni eripree-mia –kandlö. 2006 juhtu niisama – töönö patrooni kannöl!

Ansambli laulva ja mängvä: Toomas Valk, timä naanö Meel Valk ja sösar Kati Valk, Leanne Barbo, Hedvig Priimägi, Kärt Blum, Maali Kahusk ja Marju Varblane.

Tsibi-Krää asutiva Tsirk, Joonatan-Tähe ja Sädeli.

2006. aasta veebruarih käve Krää Riiah edimäst plaati helülök-su võtmah, plaat piäs tulöma vällä aprillih. Riia rikkö Krää pillivarra – poolö pillest varastödi Nii tegegi Krää kats kontserti hindä toetusös, et soeta vahtsö vanaq pilli.

Kontserdi tulöva 31. III 2006 Tarto Kirjandusö Majah (Vanemuisö 19) ja 1. aprillil 2006 Talina Vanaliina Muusikamajah.

Küllölgö, sis näeti!

MAARJA HÖRN

Mõtölus

Ilm om viil külm, a päiväköist näütäs jo öga päiv. Lääi' inäp pallo aigo, varsti om kevväi käeh. Tiä-i, kas kevjäst vai pääväst a vaehtöpääl tulöva sääntse imeliku möttö päähä.

Mitu korda olö mötölnu, öt kas mullö öks miildüs siin Setomaal ellä'. Mu kodokülä Korela om küll ögal aol illos. Piusa perve viir om kevjä lilliköisist kirriv. Hallö om tuust, öt siin Saatserinna nulgah om veiga veido nuuri. Pallo' ütles, öt siin om veiga ikäv ellä'. Mul olö-i joht siin ikäv. Mul om siin uma kodo. Vanaimä eläs ka lähkoh, saa sagöhöhe küllä minnä. Opma tahas minna küll kohegi kavvöndöhö. Peräst võisi eiski tagasi tulla'.

Määne võisi olla' ütskörd elo siin Saatserinna nulgah? Ma looda, öt kunagi eläs siin rohkömp rahvast ku' parhilla. Tahasi öt inemistöl olösi siin tüüd. Latsil olösi mötsu ja põlda vaihil paremb juuskö ja mängi ku suuröh liinah.

Parhilla om eiski nätä, öt elo lät veitsiviisi parembast. Saatse muuseumih käüse suur remont. Varsti naatas tegemä vahtsöist tiid Koidula ja Saatse vahelö.

Ma tahasi üldä kõigilö töisilö, kiä olö-i käünü Saatserinna nulgah: tulgö siiä vähembält suvöl! Ööbigu laulva Piusa veereh kõgö kõvömböhö. Ja nii suurt pühhä, ku päätntsapäiv, olö-i kohkilgi mujjal.

KATRE KORELA,

Värskä Gümnaasiumi 7. klass

"Hunt Kriimsilm" ja tema 7 ametit

Lapsena oli Liina Palu soov saada arstiks. Täna, lõpetanud Rāpina Keskkooli ja Tartu Ülikooli matemaatikateaduskonna, on temast saanud Mikitamäe Põhikooli matemaatika- ja arvutiõpetaja ning huvijuht.

Õpetaja Palu tunnid pole kunagi igavad. Tema arusaadavad selletused ja humoorikad näited lihtsalt jäävad õpilastele pähe ning seda kõike ilma igasuguse tuupimiseta.

Huvijuhina teeb ta tihedat koostööd õpilastega, et ürituste korraldamisel saavutada parim tulemus.

Oma positiivse eluhoiakuga on õpetaja Liina Palu eeskujuks kõigile õpilastele.

Järgnevast intervjuust saab aimu, miks on Liina Palu juba kahe aastaga saavutanud Mikitamäe kooli õpilaste täieliku austuse ja poolehoiu.

Millal ja kus Te sündisite?

Sündisin 18. jaanuaril 1969. aastal Rāpinas.

Kui Teil oleks võimalus praegu valida mõni teine amet, siis kas Te vahetaksite ametit?

Ei, teist ametit ma praegu ei

valiks.

Kuidas on Mikitamäe PK õpilasi kantseldada?

Väga meeldiv. Õpilased on toredad ja aktiivsed, täis teotahet ja pealehakkamist.

Mida peate õpilastega suhtlemisel kõige olulisemaks?

Suhelda kui võrdne võrdsega. Õpilastele tuleb anda võimalus tõstatada probleeme ning leida neile lahendusi, argumenteerida ning kaitsta oma seisukohti. Neid tuleb julgustada tegutsema ja seega ka vastutust võtma.

Mida peate oma töö juures meeldivaimaks?

Vaheldusrikas töö. Ükski päev pole sarnane eelmisega. Igas päevas on mõni uudne positiivne ülalatusmoment.

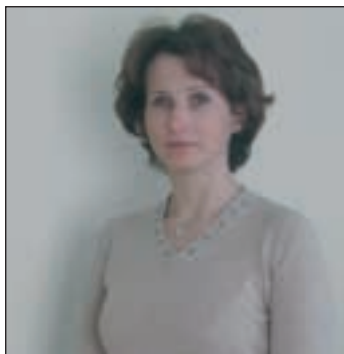
Kuidas juhtus nii, et praegu olete Rāpina noorteklubi RANKY nõ juhendaja?

Täna sellel päeval olen ma üks selle noorteklubi juhataja 3 liikmest. Ent klubi asutajaliikmeks ja ühtlasi ka juhendajaks sattusin ma juhuslikult.

2002. a. kevadel, töötades Rāpina Ühisgümnaasiumis õpetajana, pöördus minu poole rühm aktiivseid 9. ja 10. klassi õpilasi

sooviga luua noorteklubi. Neil oli vaja täiskasvanud inimest, kes aitaks projekte kirjutada ja haldaks projektirahasid. Nii sai moodustunud seltsing Rāpina Noorteklubi, mis hiljem sai nimeks RANKY (Rāpina Aktiivsete Noorte Klubi Yess).

Esimese tegevusena remontisime ja sisustasime ühiselt oma maitse järgi klubi tegevuseks 2

Liina Palu.

Foto kodualbumist

ruumi Rāpina linnas Tartu mnt 1 (endine Rāpina Põhikool). Siit edasi tulid juba talvelaager Taevaskojas, Soomes noortevoolikogu tööga tutvumine, Rāpina piirkonna noorte suvepäevade

SUVEMÜRTS 2004 korraldamine ja läbiviimine, metsa istutamine jpm. Klubi üheks traditsiooniliseks ürituseks on igal suvel toimuv jalgrattamatk. Ühtekokku on meil ratastel läbitud ligi 1250 km. Käesoleval suvel plaanime minna jalgratastel matkama ümber Võrtsjärve. Noorteklubi tegevusest saab rohkem infot klubi koduleheküljelt <http://ranky.kolhoos.ee>.

Noorteklubi tegevust on toetanud Kohaliku Omaalgatuse Programm ja Rāpina Vallavalitsus.

Kas Teil selle kõige kõrvalt vaba aega ka jääb? Millega tegelete vabal ajal?

Ikka jääb. Mulle meeldib matkata, nii jalgsi kui ratastel, tegeleda aiandusega, käia teatris, suhelda sõpradega.

Kust ammutate energiat selle kõige tegelemiseks?

Loodusest ja mind ümbritsevatelt headelt inimestelt – oma lähedastelt, sõpradelt, kolleegidelt ning õpilastelt.

Mida arvate Seto kultuurist?

Ainulaadne ja huvipakkuv.

Kui kursis olete seto tavade ja kommetega?

Enne Mikitamäele tööle asumist teadsin ma seto tavade ja kommetest väga vähe. Olin külastanud Seto Talumuuseumi

Värskas, kuulnud väljendeid seto jaanituli, Seto Kuningriik, potisetod ning näinud-kuulnud seto naisi ilusates rahvariides leelotamas. Nüüd, Setomaal õpetaja ja huvijuhina töötades, olen saanud seto kultuurist ja kommetest ning Setomaa ajaloost väga palju teada ja see huvitab mind üha rohkem.

Kas olete ka ise seto?

Sünnilt küll mitte, aga hingelt vist hakkab minust seto kujunema küll.

See oli ligi kümme aastat tagasi, kui meile tulid külla pealinna sugulased ja hõiksid uksele: „Tere, setud!“. Ma südamest solvusin nende peale, sest sel ajal tundus mulle sõna „setu“ sõimusõnana. Ja pealegi, Rāpina ei asu ju Setomaal. Täna meenutame sugulastega seda seika pika huumoriga.

Kas Teil on sidemeid Setomaaga (peale selle, et õpetaja Setomaal koolis)?

Mul on Setomaal head sõbrad ja tuttavad ning suurepärased seenekohad ja matkarajad.

Millisena näete Setomaad tulevikus?

Üks hästi toimiv Eestimaa turismipiirkond. Siinkohal meenub mulle ühe Setomaad tutvustava trükise pealkiri: SETOMAA - MI SILMÄRÖÖM!

Küsitles TEELE SAARESTIK